

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

BRATISLAVA: 20.3.2024
ČÍSLO: 034/2024
VYBAVUJE: MGR. KOVÁČ

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K MATERIÁLU

NÁVRH ZÁKONA O VZDELÁVANÍ DOSPELÝCH A O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV

I. Úvod: Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky dňa 11. marca 2024 predložilo na PPK materiál: „*Návrh zákona o vzdelávaní dospelých a o zmene a doplnení niektorých zákonov*“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú čiastočne zabezpečené, pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívnych vplyvov na malé a stredné podniky, pozitívne sociálne vplyvy a pozitívne vplyvy na informatizáciu spoločnosti.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia odporúča predkladateľov doplniť chýbajúce údaje v časti 8. Preskúmanie účelnosti – doplniť konkrétnu časovú lehotu (rok) a kritériá, podľa ktorých je možné zhodnotiť, ako boli dosiahnuté stanovené ciele návrhu.

Odôvodnenie: Uvedené časti je potrebné uviesť ako povinné časti v zmysle Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov. To, čo uviedol predkladateľ v tejto časti, nie je relevantné.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada predkladateľa aj o vyznačenie negatívnych vplyvov na podnikateľské prostredie a doplnenie ich popisu do časti 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: Návrh zákona zavádza viacero nových prvkov: certifikácia, autorizácia, mikroosvedčenie, oznamovacie povinnosti voči MŠVVM SR atď., ktoré predstavujú oproti aktuálnej platnej legislatíve nárast administratívnej záťaže. Nové povinnosti okrem iných sú uvedené aj v § 15 (napr. poskytovať údaje do registra absolventov akreditovaných vzdelávacích programov) a v § 22 (napr. predkladať ministerstvu školstva údaje o absolventoch overovania vzdelávacích výstupov; oznámiť ministerstvu školstva začiatok a miesto uskutočnenia skúšky na overenie vzdelávacích výstupov alebo majstrovskej skúšky). Vzhľadom na to, že ide o financovanie vzdelávania na základe dotácií, popis týchto vplyvov je potrebné uviesť v časti 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie.

Komisia odporúča predkladateľovi doplniť Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie v časti 3.2 Vyhodnotenie konzultácií... o vymenovanie aktérov konzultácií, ich pripomienky a postoj MŠVVM SR k nim. Zároveň Komisia odporúča v časti 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie doplniť informáciu, že pozitívny vplyv na

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

podnikateľské prostredie spočíva v rozšírení možnosti podnikateľských subjektov znížiť základ dane o náklady za vzdelávanie svojich zamestnancov.

Odôvodnenie: Komisia odporúča doplniť tieto informácie do Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie z dôvodu ucelenosti informácií.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo čiastočne zabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy a žiadny vplyv na limit verejných výdavkov. V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy v tabuľke č. 1/A je kvantifikovaný rozpočtovo zabezpečený vplyv v sume 1,4 mil. eur v roku 2025, v sume 3 mil. eur ročne v rokoch 2026 a 2027 a v sume 5 mil. eur v roku 2028. V doložke vybraných vplyvov v časti 10. Poznámky sa uvádza: „Vplyv na rozpočet verejnej správy odhaduje finančné prostriedky potrebné na realizáciu systémového opatrenia zavedenia individuálnych vzdelávacích účtov, avšak v prvej fáze implementácie budú hrazené z finančných zdrojov štrukturálnych fondov EÚ až do roku 2027, a až následne je potrebné zabezpečiť finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na fungovanie systému individuálnych vzdelávacích účtov.“. V časti 2.1.1. predkladateľ uvádza, že „Financovanie je zabezpečené v rozpočte v rámci schválených limitov MŠVVM SR, bez dodatočných vplyvov na štátny rozpočet.“. V súlade s konštatovaním v časti 2.1.1. analýzy vplyvov Komisia žiada v doložke vybraných vplyvov označiť rozpočtovo zabezpečený vplyv.

Komisia žiada do analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy doplniť, na čo presne budú použité kvantifikované finančné prostriedky a uviesť koľko z nich je určených na vybudovanie informačného systému Platforma individuálnych vzdelávacích účtov a koľko na iné účely.

Odôvodnenie: Zo súčasnej analýzy nie je možné overiť, z čoho sa skladajú náklady vo výške 12 440 000 eur, napríklad aká časť je vyhradená na vývoj a prevádzku nového informačného systému. Nie je možné overiť, či boli pri odhade rozpočtu na informačný systém vyhodnotené všetky relevantné alternatívy, ktoré môžu náklady optimalizovať bez vplyvu na dosiahnutie cieľov projektu. Konečný odhad by mal vzniknúť na základe štúdie uskutočniteľnosti projektu, ktorá bude vypracovaná podľa Vyhlášky č. 401/2023 Z. z. o riadení projektov a následne predložená na ekonomické hodnotenie MF SR podľa §19a 523/2004 Z. z., resp. podľa uznesenia vlády SR č. 649/2020.

Zároveň je potrebné doplniť do analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy informáciu o nákladoch na pilotné overenie riešenia a jeho časový harmonogram a náklady po plnom nasadení.

Odôvodnenie: Je potrebné presne definovať prípravu, realizáciu a cieľ pilotného riešenia, vrátane merateľných ukazovateľov. Pilotné riešenie býva realizované v menšom rozsahu, teda s nižšími nákladmi, v kratšom časovom horizonte. Podľa predloženej analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy sú celkové náklady vo výške 12 440 000 eur vyhradené výlučne na pilotné riešenie. Náklady sú rozdelené na 4 roky, čo je v rozpore so zámerom pilotných riešení otestovať obmedzené riešenie pred nasadením v plnom rozsahu. Z analýzy tiež nie je zrejmé, aké náklady sa očakávajú po skončení pilotného overovania a plnom nasadení, napríklad náklady na individuálne vzdelávacie účty, náklady na prevádzku informačných systémov, atď.

Z technického hľadiska je v analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy potrebné:

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

- V tabuľke č. 1 je potrebné vyplniť riadky „- vplyv na ŠR“ v časti Výdavky verejnej správy celkom a doplniť subjekt v časti Financovanie zabezpečené v rozpočte,
- V tabuľke č. 4/A je potrebné vyplniť riadok „Bežné výdavky (600)“ a riadok „Vplyv na výdavky verejnej správy celkom“,
- Komisia upozorňuje, že v tabuľke 4/A sa uvádzajú všetky výdavky ako EKRK 630, pričom z materiálu jasne vyplýva aj vytvorenie nového IT systému. Je potrebné prehodnotiť, či časť výdavkov nemá byť klasifikovaná ako EKRK 700.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Komisia súhlasí s tvrdením predkladateľa, že predmetný návrh zákona má vplyv na informatizáciu spoločnosti. Komisia odporúča použiť aktuálny formulár analýzy vplyvov na informatizáciu spoločnosti.

K sociálnym vplyvom

Obsah riadka označeného ako písm. b) sekcie 4.4 analýzy sociálnych vplyvov Komisia odporúča presunúť na začiatok riadka označeného písmenom h) sekcie 4.4 analýzy.
Odôvodnenie: Ak návrh predpokladá uľahčenie vzniku pracovných miest, v riadku označenom ako písm. b) sekcie 4.4 analýzy predkladateľ identifikuje sektory, odvetvia, regióny, skupiny zamestnancov a typy zamestnania, ktorých by sa to týkalo. Zvýšenie kvalifikovanosti skupín osôb patrí do riadka označeného ako písm. h) sekcie 4.4 analýzy.

V riadku označenom ako písm. l) sekcie 4.4 analýzy sociálnych vplyvov je potrebné konkretizovať, ako by návrh zákona mohol zvýšiť digitálne zručnosti špecifických vekových skupín zamestnancov.

Odôvodnenie: Z formulácií v riadku označenom ako písm. l) sekcie 4.4 analýzy nie je zrejmé, ako by návrh zákona ovplyvnil špecifické vekové skupiny zamestnancov - či by mohol ovplyvniť rozhodnutia zamestnancov alebo zamestnávateľov a či by mohol byť zdrojom neskoršieho vstupu na trh práce alebo, naopak, predčasného odchodu z neho.

K vplyvom na manželstvo rodičovstvo a rodinu

Komisia odporúča predkladateľovi, aby v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov doplnil v závere predkladacej správy text, že predkladaný materiál má vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, pretože „Návrh zákona o vzdelávaní dospelých a o zmene a doplnení niektorých zákonov“, má pozitívny vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, najmä v kontexte obsahových zmien najmä nové možnosti pre členov rodín zvýšiť kvalifikáciu niektorých členov rodiny a tým otvorením nových možností uplatnenia na trhu práce s vyšším finančným ohodnotením, teda následne dôjde k zvýšeniu príjmov v konkrétnych rodinách.

Zároveň Komisia odporúča predkladateľovi, aby identifikoval v doložke vybraných vplyvov v bode 9. pozitívne vplyvy na manželstvo rodičovstvo a rodinu a vypracoval príslušnú analýzu vplyvov na manželstvo rodičovstvo a rodinu, ktorá je povinnou súčasťou predkladaného materiálu. Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu Komisia odporúča zhodnotiť najmä v bodoch 8.2.6, 8.6.4. a 8.7.1.

Komisia zároveň upozorňuje predkladateľa na bod 9.1 Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, podľa ktorého sa na záverečné posúdenie vybraných vplyvov po medzirezortnom pripomienkovom konaní predkladajú Stálej

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády SR na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky materiály, pri ktorých po pripomienkovom konaní došlo v rámci doložky k zmene v identifikácii vplyvov v bode 9 doložky alebo k významnej zmene aspoň jedného z vybraných vplyvov, a tým aj k zmene dotknutej analýzy vplyvu.

Odôvodnenie: Predkladateľ nepredložil predkladaciu správu, pričom identifikoval vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu v doložke vybraných vplyvov ako žiadne vplyvy. Avšak viaceré obsahové zmeny zákona majú pozitívne vplyvy na túto oblasť, napríklad v kontexte nových možností pre členov rodín zvýšiť kvalifikáciu niektorých členov rodiny a tým otvorenie nových možností uplatnenia na trhu práce, vďaka novým možnostiam vzdelávania môžu členovia rodín pokračovať v remeselnej práci v kooperujúcich firmách, sociálnych podnikoch, resp. inom účelovom zariadení zriadenom a certifikovanom pre podporu vzdelávania nízko kvalifikovaných osôb formou pracovných aktivít. Analýza vplyvov a manželstvo, rodičovstvo a rodinu bola doplnená formou sledovania zmien a je prílohou tohto emailu.

Na základe vyššie uvedeného je nevyhnutné, aby predkladateľ identifikoval a podrobnejšie popísal aspoň tie nové ustanovenia a opatrenia v zákone, u ktorých očakáva najzásadnejšie vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

JUDr. Martin Semanco
predseda Komisie